

**Základní škola a Mateřská škola Lukov,
příspěvková organizace**

**Minimální preventivní program
na školní rok 2026/2027**

Vypracovala:	Mgr. Blanka Potěšilová, ředitelka školy
Pedagogická rada projednala dne:	28. 8. 2026
Platnost od:	1. 9. 2026
Účinnost od:	1. 9. 2026
Zástupkyně ředitelky pro PV	

Obsah

1. Charakteristika školy
2. Informační zdroje
3. Cíle minimálního preventivního programu
4. Cílové skupiny
5. Strategie a metody prevence
6. Personální zajištění prevence
7. Spolupráce se zákonnými zástupci
8. Spolupráce s ostatními organizacemi
9. Plán preventivních aktivit pro školní rok 2026/2027
10. Evaluace minimálního preventivního programu
11. Závěr
12. Přílohy

1. Charakteristika školy

Základní škola a Mateřská škola Lukov je příspěvkovou organizací, která zajišťuje vzdělávání dětí předškolního věku a žáků základní školy.

Mateřská škola je tvořena dvěma třídami. V jedné třídě se vzdělávají zejména děti mladšího věku, ve druhé děti starší předškolní. Prostředí mateřské školy umožňuje individuální přístup k dětem, rozvoj sociálních dovedností, samostatnosti a zdravých životních návyků. Základní škola je malotřídní školou se spojenými ročníky. Výhodou školy je menší rodinné prostředí, ve kterém se děti, pedagogové i zákonní zástupci dobře znají. Díky tomu lze rychleji zachytit změny v chování dětí, vztahové problémy nebo projevy rizikového chování.

Škola využívá pro výuku, pohybové aktivity a volnočasové činnosti vlastní prostory, školní zahradu, třídu pohybové výchovy a multifunkční hřiště.

Součástí školy je školní družina, která poskytuje žákům bezpečné prostředí pro smysluplné trávení volného času a podporuje rozvoj sociálních vztahů, spolupráce a odpovědnosti.

Minimální preventivní program je nedílnou součástí výchovně-vzdělávací práce školy. Zaměřuje se především na vytváření bezpečného klimatu, podporu zdravých mezilidských vztahů a předcházení rizikovému chování.

Při realizaci prevence škola vychází z aktuálních potřeb dětí a žáků, pravidelně sleduje klima tříd a vyhodnocuje účinnost preventivních opatření.

2. Informační zdroje

- webové stránky školy: <http://www.skolalukov.cz>
- facebook školy: Základní a mateřská škola Lukov u MB
- schránka důvěry umístěná v budově školy
- e-mail školního metodika prevence: b.potesilova@seznam.cz

- telefonické kontakty školy:
 - ZŠ: 568 420 154, mobil: 605 579 087
 - MŠ: 568 421 002
- konzultace pro žáky, zákonné zástupce a pedagogy – dle individuální domluvy
- nástěnky s preventivními informacemi v prostorách školy

Škola využívá také odborné informační zdroje:

- metodické materiály Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy,
- materiály České školní inspekce,
- doporučení pedagogicko-psychologických poraden,
- odborné publikace zaměřené na prevenci rizikového chování.

3. Cíle minimálního preventivního programu

3.1 Hlavní cíle

Hlavním cílem minimálního preventivního programu je vytvářet bezpečné, respektující a podporující prostředí, ve kterém se děti a žáci cítí přijímání, mají možnost otevřeně komunikovat a učí se odpovědnosti za své chování.

Škola usiluje zejména o:

- podporu pozitivního školního klimatu,
- rozvoj sociálních a komunikačních dovedností,
- posilování zdravého sebevědomí,
- prevenci všech forem rizikového chování,
- podporu duševního zdraví dětí a žáků,
- rozvoj schopnosti řešit konfliktní situace,
- bezpečné používání digitálních technologií,
- spolupráci školy, rodiny a odborných institucí.

3.2 Konkrétní cíle v mateřské škole

V oblasti prevence se zaměřujeme na rozvoj schopností:

- respektovat pravidla společného soužití,
- vyjadřovat své potřeby a pocity vhodným způsobem,
- řešit jednoduché konflikty,
- spolupracovat s ostatními dětmi,
- respektovat odlišnosti druhých,
- posilovat sebevědomí a samostatnost,
- vytvářet zdravé hygienické a stravovací návyky,
- rozpoznat nebezpečné situace a požádat dospělého o pomoc,

- rozvíjet empatii a ohleduplnost.

Důležitou součástí prevence v MŠ je pravidelné sledování klimatu tříd a včasné řešení případných problémů.

3.3 Konkrétní cíle v základní škole

Prevence šikany a násilného chování

- vytvářet bezpečné vztahy mezi žáky,
- podporovat vzájemný respekt,
- učit žáky řešit konflikty nenásilnou cestou,
- včas rozpoznávat projevy šikany,
- poskytovat bezpečný prostor pro sdělení problémů.

Prevence rizikového chování v online prostředí

- vést žáky k bezpečnému používání internetu,
- vysvětlovat rizika sociálních sítí,
- předcházet kyberšikaně,
- podporovat odpovědné chování v digitálním prostředí.

Prevence závislostí

- seznamovat žáky s riziky užívání návykových látek,
- podporovat zdravý životní styl,
- rozvíjet schopnost odmítnout rizikové nabídky.

Podpora duševního zdraví

- učit žáky pracovat s emocemi,
- podporovat schopnost požádat o pomoc,
- předcházet nadměrnému stresu,
- rozvíjet pozitivní vztah k sobě i ostatním.

Prevence kriminality

- seznamovat žáky s pravidly a odpovědností,
- vysvětlovat následky nevhodného jednání,
- podporovat respekt k právům druhých.

4. Cílové skupiny

Minimální preventivní program je určen všem dětem, žákům a zaměstnancům školy. Preventivní působení probíhá průběžně v rámci vzdělávání, výchovné práce i mimoškolních aktivit.

Zvláštní pozornost je věnována zejména:

- dětem a žákům se zdravotním znevýhodněním,
- dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami,
- dětem a žákům s obtížemi v oblasti vztahů a komunikace,
- dětem a žákům ohroženým školním neúspěchem,
- dětem a žákům vykazujícím projevy rizikového chování,
- dětem a žákům z méně podnětného rodinného prostředí,
- dětem a žákům s obtížemi v oblasti duševního zdraví,
- nově příchozím dětem a žákům při jejich začleňování do kolektivu.

Preventivní působení je zaměřeno také na pedagogy a zákonné zástupce, protože účinná prevence vyžaduje spolupráci všech účastníků vzdělávacího procesu.

5. Strategie a metody prevence

Prevence rizikového chování je realizována jako dlouhodobý, systematický a komplexní proces. Není zaměřena pouze na řešení problémů, ale především na jejich předcházení.

5.1 Mateřská škola

V mateřské škole jsou využívány zejména tyto metody:

- ranní kruh – možnost sdílení pocitů, zážitků a problémů,
- vytváření a dodržování pravidel společného soužití,
- hry zaměřené na spolupráci, empatii a komunikaci,
- rozvoj schopnosti vyjádřit vlastní potřeby,
- práce s emocemi a jejich zvládnutím,
- pohybové a relaxační aktivity,
- podpora samostatnosti a sebeobsluhy,
- využívání pohádek, příběhů a modelových situací k řešení problémů,
- rozvoj tolerance k odlišnostem,
- vedení dětí k bezpečnému chování,
- pravidelné sledování vztahů mezi dětmi.

Preventivní témata jsou přirozeně začleňována do vzdělávací nabídky mateřské školy.

5.2 Základní škola

V základní škole jsou využívány zejména:

- komunitní kruhy a třídnické chvíle,
- otevřená komunikace mezi žáky a pedagogy,
- vytváření společných pravidel třídy,
- skupinová práce a spolupráce mezi žáky různých ročníků,
- projektové vyučování,
- situační a prožitkové učení,
- diskuse nad aktuálními problémy,
- práce s emocemi a vztahy,
- sebehodnocení žáků,
- individuální podpora žáků,
- tematické preventivní programy,
- besedy s odborníky,
- kulturní, sportovní a společenské aktivity.

Důraz je kladen na:

- bezpečné klima školy,
- respektující komunikaci,
- schopnost řešit konflikty,
- odpovědné rozhodování,
- podporu zdravého životního stylu.

5.3 Školní družina

Ve školní družině je prevence zaměřena především na:

- smysluplné trávení volného času,
- rozvoj spolupráce a kamarádských vztahů,
- respektování pravidel,
- rozvoj tvořivosti,
- posilování sebevědomí,
- podporu zdravého životního stylu.

Aktivity jsou přizpůsobeny věku dětí a jsou realizovány především formou her, soutěží, tvořivých činností a společných projektů.

Základní oblasti prevence ve školní družině:

1. spolupráce s rodinou,
2. spolupráce se školou,
3. vhodné využívání volného času.

6. Personální zajištění prevence

6.1 Ředitelka školy:

- odpovídá za realizaci preventivní politiky školy,
- vytváří podmínky pro práci školního metodika prevence,
- podporuje vzdělávání pedagogických pracovníků,
- řeší závažné případy rizikového chování,
- svolává v případě potřeby výchovnou komisi,
- spolupracuje s odbornými institucemi.

6.2 Školní metodik prevence

- koordinuje tvorbu a realizaci MPP,
- sleduje výskyt rizikového chování,
- provádí prevenci ve spolupráci s pedagogy,
- poskytuje konzultace žákům, rodičům a zaměstnancům školy,
- spolupracuje s poradenskými zařízeními,
- podílí se na řešení krizových situací,
- vede dokumentaci související s prevencí.

6.3 Výchovný poradce

- spolupracuje při řešení vzdělávacích a výchovných problémů,
- poskytuje podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami,
- spolupracuje se zákonnými zástupci,
- komunikuje s odbornými pracovišti.

6.4 Pedagogičtí pracovníci

- vytvářejí bezpečné prostředí ve třídách,
- sledují vztahy mezi žáky,
- zachycují varovné signály rizikového chování,
- podporují pozitivní klima,
- spolupracují při řešení problémů,
- průběžně se vzdělávají v oblasti prevence.

7. Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráce s rodiči je významnou součástí preventivního působení školy.

Škola zajišťuje:

- informování rodičů o MPP prostřednictvím webových stránek školy,
- projednání preventivních témat na třídních schůzkách,
- individuální konzultace s pedagogy,
- možnost kontaktovat školního metodika prevence,
- informování rodičů při řešení problémů,
- nabídku preventivních a vzdělávacích aktivit.

Zákonní zástupci jsou vedeni k:

- pravidelné komunikaci se školou,
- sledování změn v chování dítěte,
- podpoře zdravých návyků,
- bezpečnému používání digitálních technologií.

Škola podporuje partnerský vztah mezi rodinou a školou založený na vzájemném respektu.

8. Spolupráce s ostatními organizacemi

Škola při realizaci preventivních aktivit spolupracuje s institucemi a organizacemi, které mohou podpořit bezpečné prostředí školy a zdravý rozvoj dětí a žáků.

Jedná se zejména o:

- Pedagogicko-psychologickou poradnu Moravské Budějovice,
- Speciálně pedagogické centrum Jihlava,
- Odbor sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD),
- Policii České republiky,
- Městskou policii,
- Hasičský záchranný sbor,
- místní knihovnu,
- obec Lukov,
- TJ Lukov,
- Sbor dobrovolných hasičů Lukov,
- místní spolky a organizace pracující s dětmi.

Spolupráce probíhá formou:

- preventivních programů,
- besed,
- odborných konzultací,

- metodické podpory,
- společných kulturních a sportovních akcí.

Škola využívá nabídku odborných organizací a podle aktuálních potřeb zařazuje programy zaměřené na:

- bezpečné chování,
- dopravní výchovu,
- prevenci závislostí,
- kyberbezpečnost,
- vztahy mezi lidmi,
- ochranu zdraví.

9. Plán preventivních aktivit pro školní rok 2026/2027

Preventivní aktivity budou průběžně zařazovány do výuky, třídnických hodin, školní družiny a mimoškolních činností.

Září

- seznámení žáků se školním řádem a pravidly bezpečného chování,
- vytváření pravidel třídního kolektivu,
- adaptační aktivity pro nové žáky,
- monitoring klimatu tříd,
- seznámení pedagogů s úkoly v oblasti prevence.

Říjen

- aktivity zaměřené na mezilidské vztahy,
- rozvoj spolupráce a tolerance,
- dopravní výchova,
- bezpečné chování v okolí školy.

Listopad

- prevence šikany a kyberšikany,
- práce s emocemi,
- besedy a vzdělávací programy dle nabídky odborných organizací.

Prosinec

- podpora pozitivních vztahů prostřednictvím společných školních akcí,
- tradice a mezilidské vztahy,
- pomoc druhým a rozvoj empatie.

Leden

- vyhodnocení klimatu tříd,
- řešení případných vztahových problémů,
- prevence rizik zimního období,
- bezpečnost při sportu.

Únor

- zdravý životní styl,
- prevence závislostí přiměřeně věku žáků,
- aktivity podporující zdravé sebevědomí.

Březen

- ochrana přírody a odpovědné chování k životnímu prostředí,
- spolupráce a týmové aktivity.

Duben

- bezpečnost v dopravě,
- prevence úrazů,
- ochrana zdraví.

Květen

- prevence rizikového chování v online prostředí,
- bezpečné využívání internetu a digitálních technologií.

Červen

- hodnocení vztahů ve třídách,
- shrnutí preventivních aktivit,
- podpora bezpečného chování během prázdnin.

10. Evaluace minimálního preventivního programu

Vyhodnocování MPP je důležitou součástí preventivní práce školy.

Cílem evaluace je zjistit:

- zda byly stanovené cíle naplněny,
- zda byly aktivity vhodně zvoleny,
- jak žáci a pedagogové vnímají klima školy,

- zda došlo ke změnám ve výskytu rizikového chování.

Způsoby evaluace:

- pravidelné pozorování vztahů mezi žáky,
- rozhovory se žáky,
- konzultace s pedagogy,
- zpětná vazba od rodičů,
- hodnocení uskutečněných aktivit,
- sledování řešených případů rizikového chování.

Výsledky evaluace budou využity při plánování preventivních aktivit pro další školní rok.

Na konci školního roku bude zpracováno:

- vyhodnocení realizovaných aktivit,
- přehled řešených problémů,
- návrhy opatření pro další období.

11. Závěr

Minimální preventivní program školy je součástí dlouhodobé strategie školy zaměřené na vytváření bezpečného, respektujícího a podnětného prostředí.

Účinná prevence není pouze reakcí na vzniklé problémy, ale především každodenním působením všech zaměstnanců školy.

Škola bude i nadále podporovat:

- otevřenou komunikaci,
- respekt mezi lidmi,
- odpovědnost za vlastní jednání,
- zdravý životní styl,
- bezpečné prostředí pro všechny děti a žáky.

Realizace programu bude průběžně přizpůsobována aktuálním potřebám školy a jednotlivých třídních kolektivů.